

Domače in tuje

Kaj pa analize, ki kažejo, da so podjetja v tuji lasti le bolj učinkovita kot domača, tudi kot domača zasebna? Tujci so prav taka podjetja večinoma že kupili, zato je primerjava nekorektna. Vendar ni tudi sicer nobena skrivnost, da so, recimo, Nemci v svoji ekonomski dejavnosti v povprečju bolj učinkoviti kot Slovenci (in imajo zato pri sebi doma že toliko večji BDP na prebivalca). To pa samo pomeni, da je naš cilj, da postanemo tako učinkoviti, kot so oni, tudi mi sami – in ne, da se slovensko gospodarstvo rešuje z odstranjevanjem Slovencev; da bomo Slovenci samo še delavci in kmetje, v »državi delavcev in kmetov«, državi revščine.

Če kdo misli, da nam bo tuji kapital prinesel blaginjo, kakršno ustvarja v svojih matičnih državah, naj ga strezni vpogled v »zahteve tujih investorjev«, na primer nemške in ameriške gospodarske zbornice v Sloveniji. To so vedno samo zahteve po nižjih plačah, nižjih davkih in nižjih normativih izobraževanja in okoljske zaščite: po nižjem sedanjem in prihodnjem osebnem in kolektivnem standardu domačinov. Cilji investiranja v »deželah v razvoju« so pač posebni. Večina že desetletja stagnirajočih svetovnih revežev je povsem odprta za tuje naložbe, pa kaj. V Sloveniji moramo računati samo nase. Razmišljati smemo le o tem, kaj znamo mi sami in kako naj se tistega, kar še ne znamo, naučimo: mi sami, s svojimi lastnimi ljudmi in svojim lastnim znanjem. To je glavna naloga političnih vodstev v državi, kakršna je Slovenija. »Odprtost« je pač pomembna, a bo dajala rezultate le, če je politikom jasen njihov prvi, najpomembnejši posel.

Vodenje države tako, da se v njej vzgajajo dobri lastni podjetniki, dobri lastniki in menedžerji, dobri lastni inženirji in sociologi in učitelji ter drugi strokovni profili, tudi dobri politiki, da se v vseh domačih okoljih uveljavljajo visoka merila strokovnosti in profesionalnosti, je seveda resen in dolgotrajen posel. Ampak prav po tem, ali se politične elite posameznih držav tega posla lotevajo ali se ga – kot v Sloveniji – ne lotevajo, se ločijo zrele in napredujoče države od primitivnih in zaostalih. Prav po tem se ločijo tiste, ki imajo perspektivo, od tistih, ki je nimajo.